

Skozi »rožasta očala« videli tudi deževnike in beton

Zelena moda Zelena prestolnica v središču študija oblikovanja tekstilij in oblačil – Kolekcija Tine Gorkič med finalistki za modno nagrado mittelmoda

V Zgodovinskem atriju ljubljanske mestne hiše je zacvetela zelena moda, ki puhti od izvirnih zamisli in ustvarjalnega zanosa študentk in študentov oblikovanja tekstilij in oblačil **naravoslovnotehniške fakultete**. Toda o hortikulturi, ki so jo v navezavi na Ljubljano kot zeleno prestolnico Evrope 2016 vpletli v oblačila, vzorce, podatke za dom in svetila, so razmišljali tudi kot o antipodu betona.

SAŠA BOJC

Na temo hortikulture, vrtnarjenja, cvetličnih trendov, ekologije in sodobnih življenjskih slogov, ki so jih morali upoštevati študenti tretjega letnika pri predmetu oblikovanje oblačil (pod mentorstvom redne profesorice Almire Sadar), je v beton namesto v rože zavila Monika Colja. Ustvarila je povsem sivo kolekcijo moških oblačil, tu in tam potiskana celo z betonskimi strukturami. Obiskovalcem razstave se predstavlja s kompletom jakne bomber in kratkih hlač iz sivoga džersija in digitalnega potiska, kolekcijo pa sestavlja še nekaj jaken pa tudi kratkih in dolgih hlač. Dva od teh unikatnih kosov sta na dobri poti, da dobita tudi lastnika; eden je znani slovenski oblikovalec Peter Movrin, razkriva sogovornica in dodaja, da je navdse lepo, če njihovo ustvarjanje najde pot tudi do oči javnosti. Vse to, kar je nastalo v učnem procesu, je bilo pred kratkim že predstavljeno na ljubljanskem tednu mode. In kaj je bilo najtežje? »Sešiti jakno zgolj iz žepov,« je opisala enega svojih unikatnih kosov.

Zemlja in živali

Tudi njena sošolka Živa Červek se ni prepuстила privlačnosti na prvo žogo oziroma prvo rožo. Ob hortikulturi je pomislila na zemljo, ki jo potrebujejo rastline za rast, potem pa naletela še na živali, ki jih najdemo v njej. Končni navdih za žensko kolekcijo je dobila pri deževnikih. »Zato so tudi rokavi ali pa te vrvice kot neki črvi,« je razlagala ob večplastni obleki, draperiji s tulčastimi rokavi, ki se spreminjajo glede na to, kako močno je vrvice zategnjena. Zato je logična tudi prevladujoča (deževnikova) rožnata barva, kombinirana še z zemeljskima to-

noma. »Za vsako kreacijo sem morala najprej izdelati prototip, saj se šivanja nisem lotila po običajnem postopku, najprej skica, potem kroj, temveč so se oblačila spreminjala in nastajala sproti. Samo v to obleko je všitih osem metrov blaga, in ker mi ga je na koncu celo zmanjkalo, sem težavo rešila s plastenjem,« je razkrila iznajdljivost, ki je potrebna v takih primerih.

Cilka Sadar se je pri razmišljanju o hortikulturi navezala na bujno prekipevajoče umetnine francoskega slikarja Henrija Rousseauja, ko je bilo treba za nalogo pri predmetu oblikovanje oblačil (pod mentorstvom izredne profesorice Nataše Peršuh) zasnovati tako imenovano eksperimentalno oblačilo. Pri tem pa pojasni obliko, teksturo in vzorce, ki so jih razvili na podlagi predhodnega raziskovanja. »Silhueto in identiteto sem skušala poiskati v retro športnih oblačilih,« je dejala ob večplastni kreaciji, večinoma iz sodobnih tako imenovanih tehnomaterialov. Izza več plasti zelenih žari živo rožnata športna majica, ki je po videnju avtorice kot živ cvet sredi džungle.

Z mislijo na Christiana Diorja

Ker so se pri različnih predmetih na Katedri za oblikovanje tekstilij in oblačil **Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani** lotevali študijskih nalog v povezavi z zeleno prestolnico Evrope 2016, je razstava prikaz dela vseh letnikov, tudi podiplomskega študija. Med njimi kaže še posebej omeniti vijoličasto strukturirano pleteno obleko Tine Gorkič, saj se je kot del njene kolekcije uvrstila med 24 finalistov za mednarodno modno nagrado mittelmoda. Zmagovalec bo znan septembra, ko bodo kolekcije vseh kandidatov – ti obiskujejo najprestižnejše šole za modno oblikovanje po vsem svetu – predstavljene na modni reviji v Milanu. Od zmagovalca ali zmagovalke je pričakovati, da se bo v prihodnjih letih razvil/-a v prepoznavno ime v modnem svetu, osvojitelj nagrade pa je prav tako neke vrste vstopnica v prepoznavne modne studije in znane izobraževalne institucije.

Kot je povedala Tina Gorkič, je bil njena začetna misel na temo hortikulture Christian Dior, francoski modni oblikovalec, ki je gojil veliko strast do rož, vrtov in barv ter se navdihoval pri impresioniz-

mu. »Ko sem ga začela raziskovati, sem želela, da bi trenutne vtise in občutke prenesla na teksture in v tkanine, zato je v njih prepoznati tudi značilno paleto od rumenkastih in rjavih tonov vse do modre in zelene. Tako se je rodila kolekcija, v kateri je velik poudarek na pleteninah, ki sem jih razen enega kosa izdelala na ročnem pletilniku ter kombinirala s kosi oblačil iz tkanin. Nastalo je osem modelov, vsak pa obsega od dva do štiri kose,« je opisala kolekcijo sogovornica, za katero je uvrstitev med finalistke potrditev njenega dela.

Njena vijoličasta pletena obleka je eden od okoli petdesetih kosov oblačil na razstavi v ljubljanski mestni hiši, ki so jih izbrali pod imenom Hortifashion, med projekti pa so še Knjiga vzorcev, Hortifashion pogrinjki, Hortikultura v teksturi, Teva sandali in Svetlobna prostorska telesa. Nuša Perkič, ki bo jutri sovodila delavnico izdelave pogrinjkov, svoje vzorce, ki jih je kot svojo študijsko nalogo (pri redni profesorici Mariji Jenko) prispevala v knjigo vzorcev in na katerih je večinoma prepoznati make, bolj kot na oblačilih vidi na tekstilijah za dom. »Nekatere sem pripravila za sitotisk, druge za digitalni. Med raziskovanjem mi je prišel na misel pomladanski šopek – s poljskimi maki. V barvno paleto sem zajela bolj ali manj osnovne barve od rdeče, modre in rumene do zelene, pri oblikah pa sem kombinirala geometrične in organske oblike in različne linije,« je pojasnila ob štirih primerkih, natisnjenih na tkaninah, vseh deset pa je zbranih v knjigi.

Se več predlogov za olupšavo ali dopolnitev doma je mogoče najti pri izdelkih, ki so (pod mentorstvom asistentke Arijane Gadžijev) nastali pri predmetu oblikovanje tekstilij v prvem letniku, v katerem so se ukvarjali s teksturo. »Študenti so spoznavali material, osnovo na začetku študija, tako da so sami razvili različne strukture, ki smo jih uporabili pri stvaritvi uporabljenih izdelkov za dom. Presenetili so me že z idejami, še bolj pa z zelo natančno izvedbo in mnogimi detajli in prav to je najpomembnejše,« je povedala Arijana Gadžijev s pogledom na tabureje, okrasne blazine, naslanjač ... Ker je vztrajala, da za izdelek oblikujejo tudi embalažo, se je za meditativno blazino, ki se navezuje na koncept zen vrtov, rodila lesena perforirana škatla, ki je že

kar kos opreme. Spominja na skrinjo oziroma omarico v japonskem slogu. Precej posebna je tudi stenska instalacija oziroma slika s 36 črnimi kockami. Kot pojasnjuje njen avtor Gašper Gajšek, mu je bila za navdih mimoza, rastlina, ki je zelo občutljiva za vsak dražljaj. »Med razmišljanjem, kje vse je mogoče uporabiti tekstil, sem zasnoval to sliko, ki je masiven kos in je zato po eni strani pravo nasprotje tej zelo občutljivi rastlini, hkrati pa je prav tako interaktivna. Šest kock se odpre ob potegu pripadajoče vrvice, preostale pa, če nanje pritismo

s prstom, torej na dotik,« je avtor opisal kos, ki mu je za izdelavo vzel trideset ur dela.

Hortikultura se je pri oblikovanju tekstilij v drugem letniku (pod mentorstvom asistentke Jane Mršnik) navezovala na svetlobo kot vir življenja oziroma hortikulture, študentje pa so pri oblikovanju svetlobnih teles raziskovali dve tehniki: ročno oziroma strojno pletenje ter tradicionalno japonsko tehniko barvanja tekstila šibori. »Izdelki so zelo različni, od zelo konceptualnih in umetniških do zelo uporabnih, ki jih lahko obesi v prostor. Najbolj

nenavaden je projekt Mateje Zajc, ki je nastal vzporedno s konferenco The Aspect of Woman konec maja v Ljubljani. Lutke so strojno spletene ter napolnjene z zemljo in semeni, ki že klijejo. Gre za svetlobno telo, pri katerem luč ne sodeluje neposredno, temveč se nanje odbija od ogledala, ter se dotika različnih vprašanj od interpretacije ženske, rodnosti, naše podobe v ogledalu ...« je na kratko pojasnila mentorica Jana Mršnik in dodala, da bodo preostala svetlobna telesa, ki so nastala v okviru študija, na ogled v Mitnici pred fakulteto.

ŠE DELAVNICI IN MODNA REVIIJA

Jutri, 15. junija, ob 17. uri, bo v Zgodovinskem atriju ljubljanske mestne hiše delavnica oblikovanja pogrinjkov za otroke z naslovom Rastline in živali. V okviru Poletne muzejske noči, to soboto, 18. junija, ob 20. uri, bosta študentki Ana Štucin in Tina Homan predstavili nastanek svojih kolekcij od skic do predstavitve, na prvi poletni dan, 21. junija, ob 20. uri, pa se pod gradom Tivoli obeta še modna revija Hortifashion.

Tako so bodoče oblikovalke hortikulturo pretopile v kolekcije. Od leve proti desni kreacije Julije Kaje Hrovat, Klare Dulc in Tine Dovjak.

Oblikovalski proces se je začel z raziskovanjem in iskanjem rdeče niti za kolekcijo oblačil, izdelek za dom, svetlobno telo, pogrinjek ... FOTOGRAFIJE ARHIV NARAVOSLOVNOTEHNIŠKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI